

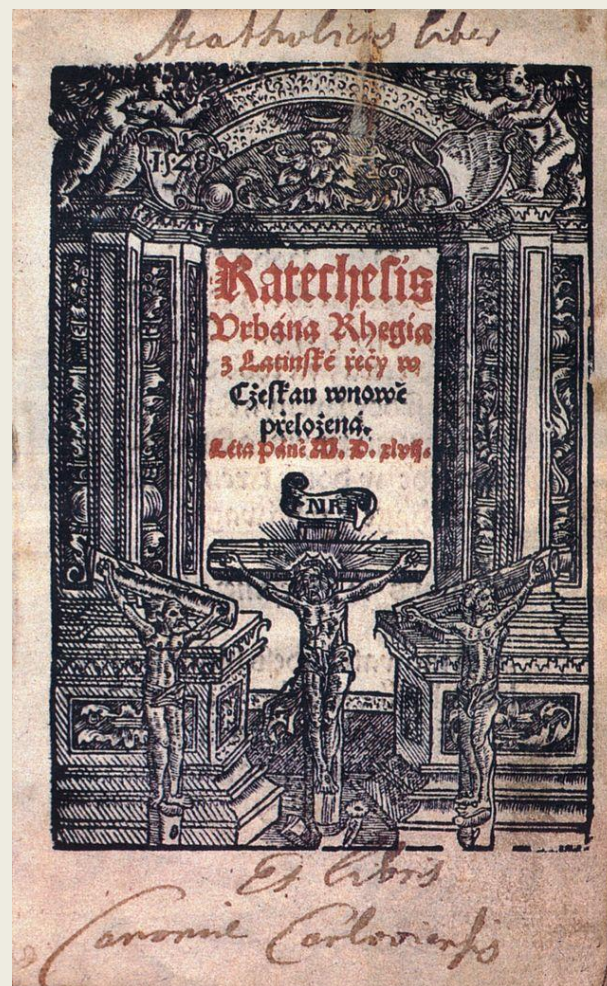
ČESKÁ KULTURA NA POČÁTKU NOVOVĚKU

HUMANISTICKÁ LITERATURA

- V tomto období dochází k velkému **rozvoji obecné vzdělanosti**, což bylo dáno hladně rozšířením tištěných knih.
- Knihám, které byly vydány **před r. 1500** říkáme **prvotisky**.
- V r. 1476 byla vytištěna první kniha u nás – v Plzni.
- Psalo se hlavně **latinsky**. Literatuře se věnovala převážně **šlechta**.

Tiskařská (vydavatelská) činnost:

- Významní čeští vydavatelé:
- Jíří Melantrich
- Daniel Adam z Veleslavína

Obr. 16. Tisk z r. 1547

JEDNOTA BRATRSKÁ

- Významná byla činnost humanistů z Jednoty bratrské, kteří se věnovali českému jazyku a písním.
- Mezi nejvýznamnější patřili **Jan Blahoslav** (*Gramatika česká, překlad Nového zákona do čj*) a **Václav Hájek z Libočan** (*Kronika česká*).

Obr. 18. Jan Blahoslav

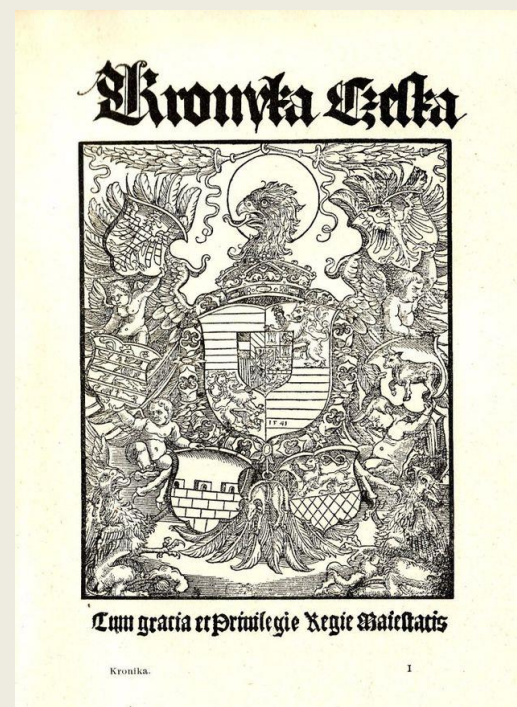

Obr. 19. Václav Hájek z Libočan

KRONIKA ČESKÁ

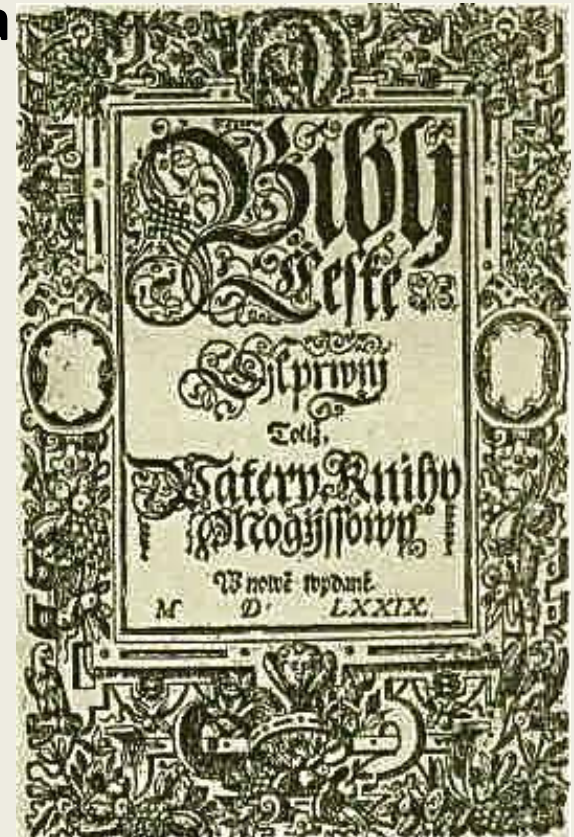
- Autorem je V. H. z Libočan.
- Psal ji 6 let.
- Není příliš spolehlivá, ale její čtení je poutavé.
- Začíná příchodem Čechů (Slovanů) do Čech a končí r. 1527 (nástup Habsburků).

Obr. 20. Kronika česká – titulní list

BIBLE KRALICKÁ

- Vrchol literární činnosti Jednoty bratrské (Jan Blahoslav).
- Jde o 6 dílný překlad Bible do čj.
- Stala se **vzorem českého spisovného jazyka**
- Název získala podle místa vydání.

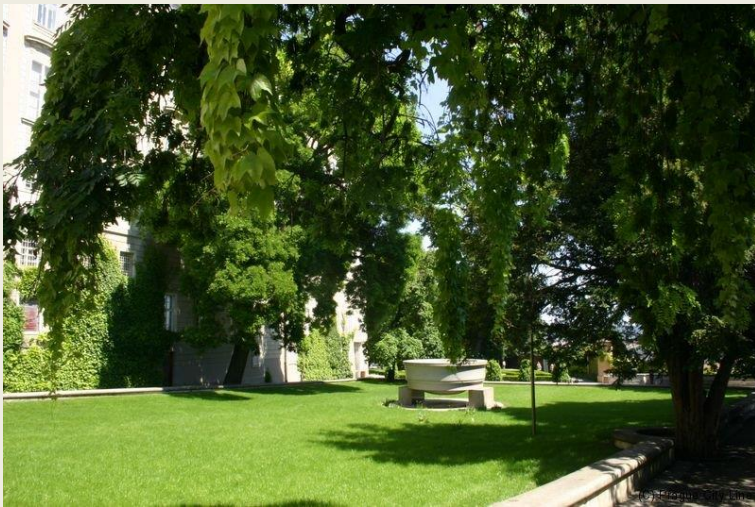
Obr. 21. Bible kralická

Architektura a výtvarné umění

- 15. stol. – **pozdní (vladislavská) gotika**
- 16. stol. – v Čechách se začíná rozvíjet **renesance** (české země bylo dlouho v kulturní a politické izolaci v důsledku husitské revoluce).
- Renesance **končí nástupem baroka** v době pobělohorské.

ARCHITEKTURA

- Praha se stala významným kulturním centrem Evropy – začala **přestavba Pražského hradu**

Obr. 1. Rajská zahrada

Obr. 2.

Součástí Královské zahrady byl i **letohrádek** královny Anny zvaný **Belveder**.

Obr. 3.

Obr. 4.

Životní úroveň šlechty se zvyšovala a ta se začala z nepohodlných hradů stěhovat do **zámků**. Bohatí ve městech si nechávali stavět **šlechtické paláce**.

Obr. 5. Zámek Litomyšl

Obr. 6. Zámek Český Krumlov

Obr. 7. Zámek Třeboň

Obr. 8. Zámek Pardubice

Obr. 8. Zámek Nelahozeves

Obr. 10. **Schwarzenberský palác**

Obr. 11.

Letohrádek Hvězda

Obr. 12.

Obr. 13. Renesanční náměstí Telč

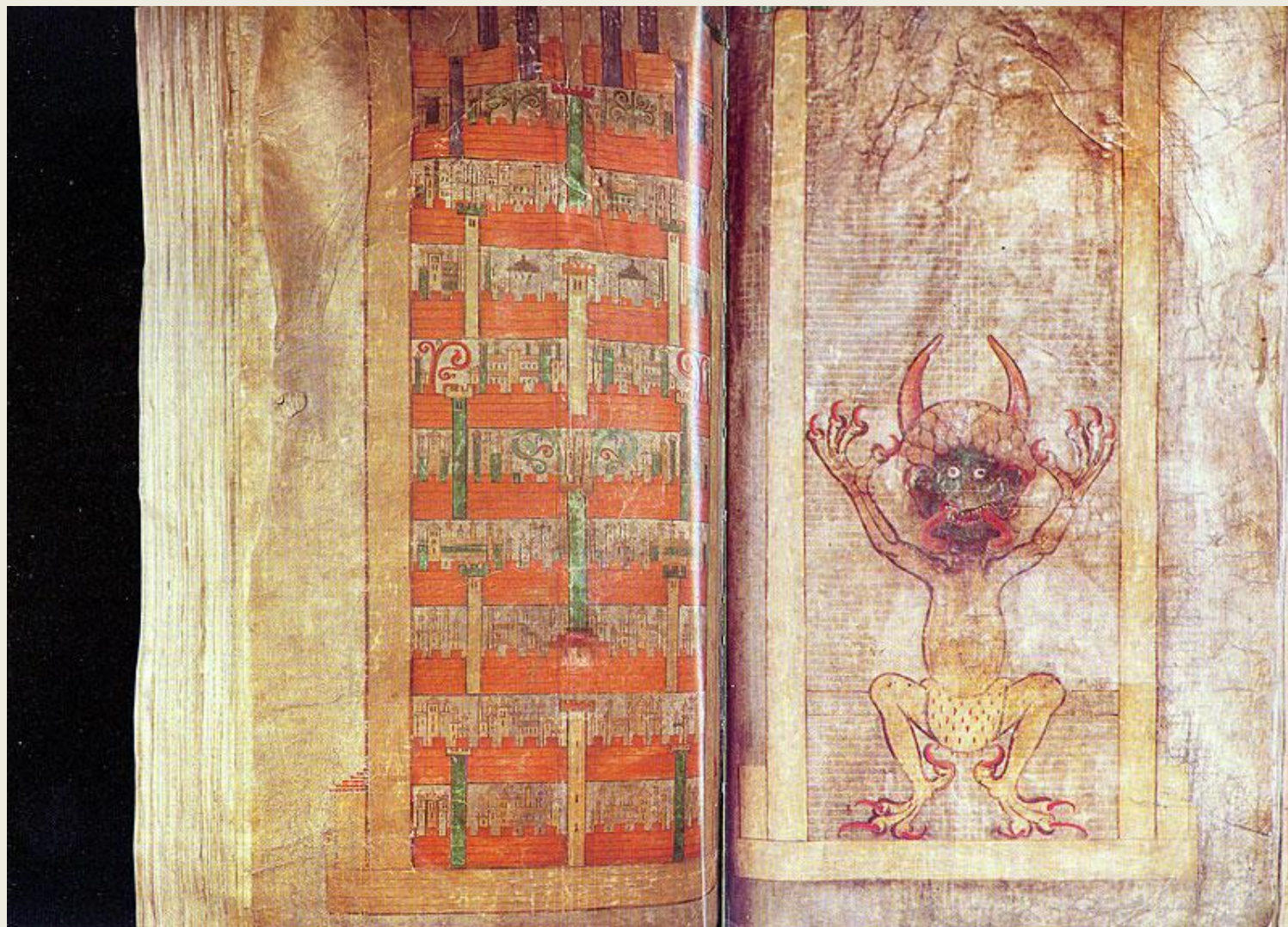
MALÍŘSTVÍ

- Na dvoře **Rudolfa II. vznikla velká sbírka soch a obrazů.** Přicházeli tam umělci z Itálie, Německa, Holandska.
- Většinu sbírky ukořistili v průběhu třicetileté války Švédové.

Obr. 14. **Portrét Rudolfa II. složený z Ovoce (Giuseppe Arcimboldo)**

Codex gigas = Ďáblova bible

Obr. 15.

- Ďáblova bible byla součástí sbírek Rudolfa II. Vznikla ve 13. století v jednom z českých klášterů. Je to jediná bible na světě, v níž je vyobrazen ďábel. Z Čech ji odvezli Švédové.

Obr. 16. Představení
Ďáblovy bible na radnici
v Jihlavě

ČESKÁ KULTURA V 16. STOLETÍ

literatura- rozšířením tištěných knih, knihám vydaným před r. 1500 říkáme prvotisky

V r. 1476 byla vytištěna první kniha u nás – v Plzni.

významní čeští **vydavatelé** - Jiří Melantrich, Daniel Adam z Veleslavína, jednota bratrská

nejvýznamnější **autoři**- Jan Blahoslav, Václav Hájek z Libočan a J. A. Komenský

nejvýznamnější díla - Bible kralická, Kronika česká

architektura a výtvarné umění

15. stol. – pozdní (vladislavská) gotika; 16. stol. – v Čechách se začíná rozvíjet renesance

- začala přestavba Pražského hradu, letohrádek královny Anny zvaný Belveder.

šlechta – zámky a ve městech šlechtické paláce

na dvoře Rudolfa II. – velká sbírka soch a obrazů

- většinu sbírky ukořistili v průběhu třicetileté války Švédové

Codex gigas = Dáblova bible - vznikla ve 13. století v jednom z českých klášterů. Je to jediná bible na světě, v níž je vyobrazen ďábel. Z Čech ji odvezli Švédové.